

HÖGSTA DOMSTOLENS

BESLUT

Mål nr

meddelat i Stockholm den 20 maj 2009

Ö 733-08

KLAGANDE

EH

MOTPART

Polismyndigheten i Skåne

205 90 Malmö

SAKEN

Parkeringsanmärkning

ÖVERKLAGADE AVGÖRANDET

Hovrätten över Skåne och Blekinges beslut den 15 januari 2008 i mål

ÖÄ 2804-06

HÖGSTA DOMSTOLENS AVGÖRANDE

Med ändring av hovrättens beslut fastställer Högsta domstolen tingsrättens beslut.

EH tillerkänns ersättning av allmänna medel för rättegångskostnader i Högsta domstolen med sextusentvåhundrafemtio (6 250) kr.

YRKANDEN I HÖGSTA DOMSTOLEN

EH har yrkat att Högsta domstolen skall undanröja betalningsansvaret för felparkeringsavgiften samt tillerkänna honom ersättning för rättegångskostnader i tingsrätten och hovrätten.

Polismyndigheten har bestritt ändring.

EH har yrkat ersättning för rättegångskostnader i Högsta domstolen.

SKÄL

Den 20 november 2005 meddelades EH en parkeringsanmärkning när hans bil stod uppställd utanför hans fastighet på adressen X 00. Anmärkningen grundade sig på en lokal trafikföreskrift från år 2004 enligt vilken det är

förbjudet att stanna eller parkera i terräng inom detaljplanelagt område som inte är enskilt. Sedan år 2007 finns en generell bestämmelse av motsvarande innehåll i 3 kap. 48 § första stycket trafikförordningen (1998:1276).

Platsen där bilen stod uppställd är en på kommunens mark belägen cirka 5 meter lång grusad uppfart som sträcker sig mellan trottoaren på X och garageuppfarten på EHs fastighet. Av utredningen i målet framgår att motsvarande uppfarter finns också till övriga fastigheter inom området samt att ytorna mellan uppfarterna är gräsbevuxna.

Enligt 2 § förordningen (2001:651) om vägtrafikdefinitioner definieras terräng som ett område som inte är väg. Med väg avses enligt samma bestämmelse 1) en sådan väg, gata, torg och annan led eller plats som allmänt används för trafik med motorfordon, 2) en led som är anordnad för cykeltrafik och 3) en gång- eller ridbana invid en väg enligt 1 eller 2.

Att definitionen såvitt gäller trafik med motorfordon, i motsats till vad som gäller cykeltrafik, inte är begränsad till särskilda för sådan trafik anordnade leder sammanhänger med att det ansetts angeläget att vägtrafikreglerna är tillämpliga på platser där man praktiskt måste räkna med att motorfordons- trafik kan förekomma. När definitionen infördes övervägdes om det beträffande trafik med motorfordon uppställda kravet ”allmänt används för trafik” borde komma till uttryck även beträffande led som anordnats för

cykeltrafik. Något behov av detta ansågs dock inte föreligga med hänsyn till att en sådan anordnad led regelmässigt också torde vara allmänt använd för trafik i den mening som avses i punkten 1. (Jfr härtill Trafikkommentarer, red. Margaretha Ericsson, 2006, s. 42.)

Av utredningen i målet framgår att den grusade uppfarten till EHs tomt anordnats för motorfordonstrafik till och från tomten. En sådan på allmän plats anordnad förbindelse får regelmässigt anses utgöra väg helt oberoende av att den trafik som förkommer kan antas vara begränsad.

Några särskilda omständigheter som gör att uppfarten ändå skulle anses utgöra terräng har inte åberopats eller eljest framkommit i målet. Någon annan grund för parkeringsanmärkningen än att bilen parkerats i strid mot den lokala trafikföreskriften har inte heller åberopats. Betalningsansvaret för parkeringsanmärkningen skall därför undanröjas.

Vid denna utgång har EH rätt till ersättning av allmänna medel för vissa kostnader som varit skäligen motiverade för att han skulle kunna ta tillvara sin rätt (18 kap. 16 § och 31 kap. 2 § första stycket rättegångsbalken). Han har dock först i Högsta domstolen begärt ersättning för rättegångskostnader som han haft vid tingsrätten och i hovrätten. Eftersom ersättning måste begäras i den instans där kostnaderna uppstått kan ersättning för kostnader som avser underinstanserna inte utgå. Vidare medger inte 31 kap. 2 § rätte-

gångsbalken att part får ersättning av allmänna medel för eget arbete (se NJA 2000 s. 564). Den ersättning som EH begärt för biträde i Högsta domstolen får anses vara skälig och skall utgå av allmänna medel.

I avgörandet har deltagit: justitieråden Johan Munck, Dag Victor (referent), Ann-Christine Lindeblad, Kerstin Calissendorff och Lena Moore
Föredragande: beredningschefen Lena Råssjö